

EEN TELEGRAM MET EEN SCHOTS LUCHTJE

Het telegram hing in het midden van het prikbord. Eronder hingen papiertjes met mededelingen en telefoonnummers netjes in het gelid, mathematisch gerangschikt op omvang en lopend van groot naar klein.

Door het open raam van de kamer die er uitzag alsof er die ochtend grote schoonmaak was gehouden kwam een zucht nazomerwind.

Het telegram ritselde en verschoof.

Een jongen boog zich voorover en duwde met de punt van een potlood het papier terug in de oude stand. Hij keek naar de tekst alsof hij elk ogenblik verwachtte dat de woorden van volgorde zouden veranderen.

Hij zuchtte en las voor: 'Bob. Zes uur hal RAI-station. Heb opdracht. Mac.' Hij draaide zich om en keek de kamer in. 'Kennen wij een Mac?'

Bob Evers scheurde zich los uit een verhaal over het voorstuwingsmechanisme van Russische raketten en keek op. 'Natuurlijk kennen we een Mac. Alle Schotten zijn Mac. MacDit, MacDat, MacDonald. Het gaat erom: kennen wij een Mac die alleen Mac is.

'Of die anders heet, maar die denkt dat Mac voor ons genoeg is?'

'Zo'n Mac. Maar ik heb in geen jaren een Schot ontmoet die me is bijgebleven.'

Jan Prins schudde koppig zijn hoofd. Hij geloofde zelden iets voor het op drie manieren was bewezen. 'Natuurlijk ken je hem wel en ik en dat rode ondieer daar ook. Jij zeker, want hij kent jou. Het is lang geleden dat jij je hersens hebt moeten gebruiken, dat geef ik toe, maar nu is het er de tijd voor.'

In de hoek van de kamer klonk een klaaglijk gekraak. Een dikke jongen wentelde zich om op een te smal bed. Zijn rode haren zaten verward en op zijn bolle wangen glommen duizenden sproeten. ‘Veel gekker dan de naam is het adres,’ zei hij toen de stalen matras was uitgedeind. ‘Ga maar na. Waarom stuurt onze geheimzinnige Mac het telegram hier naartoe? Het is gericht aan Bob, maar waarom is het afgeleverd in Amsterdam op het adres van Prins? Vertel me dat eens, Janneman.’

Jan beet op zijn potlood, schrok toen hij de afdrukken van zijn tanden zag en probeerde de putjes weg te wrijven. ‘Kan ik niet,’ gaf hij toe.

Bob Evers gooide zijn tijdschrift in een hoek, grijsde toen hij zag dat Jan verstoord naar hem keek en zei: ‘Arie heeft gelijk. Waarom stuurt een mij onbekende heer Mac een telegram naar het adres van Jan Prins?’

Arie Roos ging zuchtend op de rand van het bed zitten. Hij voelde de rand doorbuigen en hield een ogenblik zijn adem in. Het bed hield het en Arie stond op. ‘En waarom stuurt hij een telegram,’ vroeg hij. ‘Een telegram is van vroeger. Tegenwoordig zijn er faxen, die gaan sneller.’

‘Ik heb geen faxapparaat,’ zei Jan Prins.

‘Ik wel,’ zei Arie. ‘Thuis en op de rederij hebben we er drie en zou deze geheimzinnige Mac die Bob kent en die jouw adres heeft iemand als mij over het hoofd zien?’

‘Niemand ziet jou over het hoofd,’ zei Bob Evers. ‘Jan en ik zouden het maar al te graag willen, maar het lukt niet. Een mysterieuze Schot maakt geen schijn van kans.’

‘Een Schot met een luchtje,’ zei Jan. ‘Er is iets met dat telegram, geloof mij maar.’

Bob ging achter Jan en Arie staan en alle drie keken ze naar het stuk papier.

‘Zes uur,’ las Jan Prins voor. ‘Zes uur vandaag? Zes uur morgen? Waarom staat er geen datum bij?’

Bob draaide het papier om. ‘Het is gisteren laat in de avond verstuurd vanuit Oostende. Waar ligt Oostende?’

‘België,’ zei Jan kort. ‘Het wordt tijd dat jij je landen leert kennen. Je bent langzamerhand een halve Europeaan, maar je weet nog steeds niet hoe die lappendeken aan landen in elkaar zit.’

‘Er komt er ook elke maand eentje bij,’ zei Bob verontwaardigd. ‘Jullie vertellen me dat gemeenten worden samengevoegd omdat ze groter moeten worden, maar als je een week geen krant leest dan mis je gegarandeerd het ontstaan van een nieuwe natie. Hoeveel hebben jullie er onderhand. Dertig? Veertig?’

‘Vijftig,’ zei Arie. ‘Evenveel als dat land van jou aan staten heeft.’ Hij schoot in de lach. ‘Als ze je telegrammen in Nederland gaan sturen in plaats van in Amerika dan mogen we wel zeggen dat je minstens driekwart Europeaan bent. Weet je nog waar Pittsburgh ligt, Bobbie?’

‘Dat vroeg mijn vader eergisteren ook,’ zei Bob stijf. ‘Hij vroeg het heel hard. Ik geloof niet dat ik hier weken kan blijven zonder dat hij een ijlbode stuurt om me te halen.’

‘Je zult gekker kijken als hij zelf komt ijlen,’ zei Jan droog en hij grinnikte toen hij Bob zag rillen. Hij wees naar het prikbord. ‘Wat ik zo gek